

UIT DE TIJDSCHRIFTEN

GEOLOGIE EN MIJNBOUW (Nieuwe Serie)

21e Jaargang, Pag. 254 - 272 - augustus 1959

Grindassociaties in het Pleistoceen van Noord-Nederland
door J.G. Zandstra

Schrijver heeft een zeer grondige studie gemaakt van de Pleistocene grindassociaties van Noord-Nederland. Dat hiervoor speciaal het noorden van ons land genomen is, vindt zijn oorzaak in het feit, dat dit gebied grotendeels verschoond is gebleven van glaciële stuwing en kneding, zodat we een veel betrouwbaarder resultaat van dit onderzoek verkrijgen, dan wanneer het materiaal onderzocht zou zijn van gestuwde en daardoor meer vermengde lagen.

Het onderzochte materiaal is veelal afkomstig van diepe boringen en die reiken tot in Tertiair of marien Onder-Pleistoceen. Later werd ook materiaal van ondiepe boringen onderzocht. Het gehele artikel is zeer overzichtelijk samengesteld en van verscheidene duidelijke tabellen voorzien. Een zeer uitgebreide literatuurlijst besluit dit artikel.

Bijzonder waardevol studiemateriaal!

Rö.

Erdöl und Kohle - Mai 1959 Nr. 5

Die Erdöl-Lagerstätten des Emslandes und ihre Produktionsprobleme
von Dr Dietrich Marsal

Wij willen ieder, die met belangstelling de ontwikkeling van de Emsland olievelde volgt, de raad geven dit artikel grondig te lezen. Schrijver (werkzaam bij Elwerath) geeft een overzicht van de situatie van midden 1959 van deze olievelde (Rühlertwist - Rühlermoor, Hebelmeer, Lingen-Dalum, Bramhar-Wettrup, Scheerhorn, Georgsdorf). Al deze velden zijn gelegen tussen de Ems en de grenzen van Overijssel en Drente. Zéér veel gegevens, te veel om op te noemen, over de geologie, de productieproblemen, randwatergrenzen etc. etc.

Een bron van gegevens.

Rö.

VRIJE UNIVERSITEITSBLAD - oktober 1959

Hierin lezen we dat de natuurkundige faculteit van de Vrije Universiteit te Amsterdam wordt uitgebreid met een afdeling Geologie.

Met ingang van 1 januari 1960 zijn benoemd de hoogleraren J.R. van der Fliert en A.J. Wiggers, terwijl in de loop van 1960 de benoeming van een derde hoogleraar verwacht mag worden. Hiermede is nu een volledige geologische opleiding gerealiseerd. Het Geologisch Instituut is gevestigd in een deel van het Kina-Bureau, de Lairessestraat 142 te Amsterdam.

Rö.

OPROEP VOOR VERZAMELAARS VAN ZUIDELIJKE ZWERFSTENEN

Om een verder onderzoek der Zuidelijke zwerfstenen te kunnen voortzetten, zou ondergetekende gaarne meldingen ontvangen over volgende zwerfsteenvondsten met nauwkeurige vermelding van vindplaats en habitus:

Taunuskwartsiet (al of niet met fossielen)

Hünsrückschiefer- en kwartsieten

Gesteenten uit de Grauwackegroep

Wat de Hünserückschiefer betreft, vooral die stukken met eigenaardige vormingen als ribbels, krimpscheuren, losse naast elkaar of over elkaar geschoven gesteentebrokjes, als men in Wadafzettingen vindt.

Dus in het algemeen die gesteenten uit het Leisteenplateau, die men aantreft tussen Bingen en Koblenz.

Eventueel wil schrijver dubieuze stukken graag nader bekijken.

A.G. Koenderink,
Overboslaan 62,
Bilthoven.

GEOLOGIE EN MIJNBOUW - februari 1959

In dit nummer vindt men een artikel van de hand van van Maarleveld en v.d. Hammen, hierin bespreken ze aan de hand van gegevens uit Zuid Afrika en de Columbiaanse Andes de correlatie van laatpleistocene glacialen en pluvialen.

A.G.K. Bilthoven

FENNIA 1958 (81)

In dit nummer een interessant artikel van Thun over de moreneval, de Salpaüsselken en over de eskers in Finland.

A.G.K. Bilthoven

TIJDSCHRIFT NEDERLANDSE HEIDE MIJ. maart 1959

Enigszins bezijden de geologie, maar voor ons toch weer interessant, want we staren ons niet alleen dood op een steen of een grondsoort: Valken bespreekt de waterhuishouding in het Deltagebied.

A.G.K. Bilthoven

ANNALS ASS. AMERICAN GEOGRAPHERS (maart 1959)

Voor hen, die wat meer willen weten over atollen, hun ontstaan morfologie en bewoonbaarheid, is interessant het artikel van Wiens: Atoll development and morphology (met veel mooie illustraties).

A.G.K. Bilthoven

GEOGRAFISKE ANNALEN 1958, 3 - 4

Voor hen, die zich voor de pollenanalyse interesseren, vooral i.v.m. de betekenis voor onze oudste cultuurgeschiedenis, een mooi artikel van Helmfriid over de toepassing van de pollenanalyse i.v.m. de geschiedenis van het cultuurlandschap in Oster Gotland.

A.G.K. Bilthoven

ZEITSCHRIFT FÜR GEOMORFOLOGIE 1959, 2

In dit nummer komt een interessant artikel voor van Brochu over de Genèse des moraines des baucliers cristallins.

Deze auteur hecht o.a. grote waarde aan de betekenis van de verwerking tijdens het Tertiair van b.v. het Canadese schild als leverancier van het in de morenes gevonden materiaal. Misschien ook interessant voor onze streken.

A.G.K. Bilthoven

LAND EN WATER 1959, 3

Een pracht artikel van Edelman over: Bodemdaling en zeespiegelrijzing, Vooral i.v.m. Nederland. Soms misschien wel wat te zeer aan Nederlandse toestanden getoetst, maar zeer de moeite waard.

A.G.K. Bilthoven

GEOLOGIE EN MIJNBOUW juli 1959

Een nummer geheel gewijd aan sedimentologie van oude en recente sedimenten.

Prof. Kuenen spreekt over de herkomst.

Doeglas vergelijkt de verschillende resultaten van het onderzoek.

Voorts zijn bijdragen te vinden van ter Hoef en van Straaten over détail van sedimentatiestructuur. Een pracht studie over de actuele geologie.

In verband hiermee wil ik u ook wijzen op een aantal studies in Senckenbergiana.

In de jaargangen 1936:

W. Häntzschel: Die Schichtungs Formen rezenter Flachmeer-Ablagerungen im Jade Gebiet.

Jaargang 1937: M. Livan: Über Bohr-Löchem an rezenter und fossiler Invertebraten. Vooral in verband met de vele vormen van de buizenzandsteen.

Jaargang 1938: W. Häntzschel: Bau und Bildung von Grosz Rippeln im Wattenmeer (zeer belangrijk i.v.m. studie der golfzandsteen).

In jaargang 1956 Senckenbergiana vond ik een mooi artikel van Karl Gripp: Das Watt; Begriff, Begrenzung und fossile Vorkommen.

In dit nummer ook een drietal zeer belangrijke artikelen van de hand van H.E. Reineck over het ontstaan van Slikzand en de oppervlaktespanning als geologische Faktor in Sediments.

(De Senckenbergiana zijn o.a. aanwezig in de Universiteitsbibliotheek te Utrecht, waar men ze kan aanvragen).

A.G.K. Bilthoven

GEOLOGIE EN MIJNBOUW augustus 1959

Hierin behandelt Zandstra onder- en midden pleistocene grinden.

A.G.K. Bilthoven

VIERTEL JAHRSSCHRIFT NATURFR. GES. ZÜRICH ABH. 1 en 2 (maart 1959)

Hantke behandelt in dit nummer de correlatie van Risz-Würm interglaciale vormingen bij Linth, Rhein en Aare-Rhone in het artikel: Zur Altersfrage der Mittelterrassenschotter.

A.G.K. Bilthoven

SCOTTISH GEOGRAPHICAL MAGAZINE (april 1959)

Groot aantal veldwaarnemingen van periglaciale verschijnselen, o.a. gesorteerde bodems boven de 2000 voet hoogte.

A.G.K. Bilthoven

ZEITSCHRIFT FÜR GEOMORFOLOGIE 1959 I

Cortsel: Vitesse de l'erosion in het algemeen behandeld. Klimazenski, Butsen en Franzle: Periglaciale verschijnselen resp. in Midden Europa en Spanje.

A.G.K. Bilthoven

Macar en van Leeckwijck: Vulling van vorstspalten in het Luikse.

Eveneens een artikel van Manil over hetzelfde onderwerp meer in het algemeen.

Hufty: Kwartairvormen in het Lotharingse Semoisgebied.

Eward: Oplossingsvormen in het krijt van het land van Herve.

Id. Memoire: Morfologie van de Ardennen. O.a. over de Tertiaire vereffeningsvlakken van de Centrale Ardennen, beide uit de dissertatie van Alexandre. Beide van belang voor het onderzoek der Ardennen.

Tijdschrift Kon. Aardr. Genootschap april 1959:

Pons en Wiggers: Holocene Wordingsgeschiedenis van Noord-Holland en het Zuiderzeegebied.

MEDEDELING REDACTIE

Sedert 1957 zijn van GRONDBOOR EN HAMER 368 pagina's verschenen. Wanneer men zijn exemplaren wil laten inbinden, dan is dit reeds een behoorlijk dik boekwerk. Daarom heeft de redactie gemeend deze serie thans te moeten afsluiten met een inhoudsopgave. Deze loopt dus tot en met 1959.

Wij zijn nog niet zover, dat u elk jaar naar de boekbinder kunt gaan, toch brachten wij dit jaar 160 pagina's voor onze lezers.

Wanneer allen meehelpen, kunnen we het in 1960 of 1961 misschien zover brengen, dat u elk jaar 360 pagina's kunt laten inbinden. Helpt allen mede van GRONDBOOR EN HAMER een maandblad te maken, stuurt zoveel mogelijk copy.

Bent u geen schrijver uit roeping of professie, dit hindert niet: de redactie schaaft, in overleg met u, het artikel wel bij. Laat anderen ook medegenieten van uw vondsten en ontdekkingen.